

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stavba souvětí

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

Stavba souvětí

1. Pokuste se vytvořit definici:

Věta hlavní – **nezávisí na jiné větě**

Věta vedlejší – **závisí na jiné větě a vyjadřuje její větný člen**

Souvětí souřadné – **vznikne spojením alespoň dvou hlavních vět**

Souvětí podřadné – **je spojení věty hlavní s jednou nebo více větami vedlejšími**

2. Určete poměr mezi větami, doplňte spojky typické pro tyto větné vztahy a chybějící interpunkci.

a) Poměr slučovací

Setmělo se, vítr se zvedl, v dálce bylo slyšet hřmění.

Ani nenapíše, ani nezavolá.

O prázdninách bruslil nebo lyžoval. (Jedná se o výčet možností !!!)

Spojky: a, i, ani, či, nebo (v poměru slučovacím se před nimi čárka nepíše), jednak – jednak, dílem – dílem, tu – tu, ani - ani

b) Poměr stupňovací

Nevěřili mu ba, ho pokládali za lháře.

Byl nejen hezký, ale i chytrý.

Spojky: ba, dokonce, ba i, dokonce i, ale, nejen, nýbrž

c) Poměr odporovací

Nešli jsme podél potoka, ale dali se lesní cestou.

Bylo těžké najít nocleh, a našli jsme ho přece.

Sice mu to slíbil, ale nakonec to neudělal.

Spojky: ale, avšak, však, jenže, nýbrž, sice – ale, a

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

d) Poměr vylučovací

Zdržíš se ještě, nebo už půjdeš?

Pospěš si, nebo už přijdeš pozdě.

Spojky: nebo, anebo, buď – nebo, at'- at', zdali - nebo

e) Poměr příčinný (důvodový)

Byla jsem zoufalá, neboť se mi nic nedařilo.

Nepřijel, totiž na to zapomněl.

Spojky: neboť, vždyť, totiž

f) Poměr důsledkový

Nic se mi nedařilo, proto jsem byla zoufalá.

Zavolal v noci, a tak mne probudil.

Spojky: proto, tedy, tudíž, a tak, a proto, takže

3. Doplňte chybějící interpunkci.

Byl již počátek června, ale stále bylo chladno.

Obědvali jsme později, nemám proto vůbec hlad

Na táboře se děti jednak zotavily, jednak se naučily mnoha novým věcem.

Divili se, jak rychle se rozšířila ta zpráva, jaký vzbudila rozruch.

Míjely hodiny, a vlak se z místa nehýbal.

Dlouho pršelo, a proto byla cesta špatně sjízdná.

Bylo už k jaru, a přece ještě mrzlo.

Je-li předpověď správná, nastane již brzy oteplení.

Je lepší, než jsem si myslel.

Spal, jako by ho do vody hodil.

Pustil se do toho, hned jak se vrátil z dovolené.

Pověz mi, co čteš, a já ti povím, jaký jsi.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.